

YHTEISKUNTATIETEIDEN, LIIKETALOUDEN JA HALLINNON ALA

YHTEISKUNTATIETEIDEN, LIIKETALOUDEN JA HALLINNON ALAN YLEISET VALINTAPERUSTEET KEVÄÄLLÄ 2014

OPISKELIJAVALINTA

Opiskelijavalintaan vaikuttavat koulumenestys, ensimmäinen hakutoive, valintakoe ja työkokemus.

Valintapisteiden enimmäismäärä on seuraava:

Koulumenestys	55 pistettä
Ensimmäinen hakutoive	5 pistettä
Valintakoe	35 pistettä
Työkokemus	5 pistettä
Yhteensä	100 pistettä

Valinta on ehdollinen, kunnes ammattikorkeakoulu on tarkistanut koulu- ja työtodistukset. Ammattikorkeakoulu voi purkaa valinnan, jos todistuksia ei toimiteta ammattikorkeakoulun ilmoittamassa määräajassa tai jos hakija on antanut arvosanoistaan tai työkokemuksestaan virheellisiä tietoja.

KOULUMENESTYS

Koulumenestyksestä annetaan pisteitä seuraavasti:

- A. ylioppilastutkintotodistuksen ja lukion päättötodistuksen perusteella tai
- B. ammatillisen tutkinnon todistuksen perusteella tai
- C. ylioppilastutkintotodistuksen ja ammatillisen perustutkinnon päättötodistuksen perusteella

Jos hakijalla on hakukelpoisuus moneen näistä valintaryhmistä (A, B ja C), hän voi valita parhaan pistemäärän tuottavan vaihtoehdon. Arvosanat merkitään hakemukseen vain siitä todistuksesta, jolla pyritään.

A. Ylioppilas- ja lukiopohjainen valinta

Hakijat pyrkivät lukion päättötodistuksen ja ylioppilastutkintotodistuksen perusteella. Lukion päättötodistuksen keskiarvo lasketaan painottamattomana keskiarvona kaikista todistukseen numeroina merkityistä arvosanoista. Abiturgentit pyrkivät viimeisellä lukiotodistuksellaan. Ylioppilastutkintotodistuksen arvosanat kerätään suoraan ylioppilastutkintolautakunnalta.

Yo-tutkintotodistus:

Arvosanat	L/E	M	C	B	A
Äidinkieli	10	9	7	3	1
Paras kieli, pitkä (lyhyt)	10(6)	9(4)	7 (2)	3(1)	1 (0)
Matematiikka tai paras reaaliaineiden kokeista (ennen v. 2006 kirjoittaneilla reaali)	10	9	7	3	1

Lukion päättötodistuksen keskiarvo:

Keskiarvo	$\geq 8,00$	$\geq 7,50$	$\geq 7,00$	$\geq 6,50$	$\geq 6,00$
Pisteet	25	20	15	10	5

B. Valinta ammatillisen tutkinnon pohjalta

Ammatillisen tutkinnon suorittaneet hakevat päättötodistuksensa perusteella. Keväällä 2014 valmistuvat hakevat viimeisellä todistuksellaan, ja heidän lopulliset arvosanansa kerätään suoraan oppilaitoksilta.

Jos hakijalla on useita ammatillisia tutkintoja, hän voi valita, minkä todistuksen perusteella koulumenestys pisteytetään. Päättötodistuksen keskiarvo lasketaan painottamattomana keskiarvona arvosanoista, jotka on ilmaistu tutkintotodistuksessa numeroina tai jotka voidaan muuntaa sellaisiksi. Jos hakijan haussa käyttämään todistukseen on annettu arvosana numeroina muualla suoritetuista, hyväksi luetuista opinnoista, se otetaan mukaan keskiarvoa laskettaessa.

Jos ammatillinen perustutkinto muodostuu päättö- ja näyttötodistuksesta, keskiarvo lasketaan vain päättötodistuksesta. Näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden arvosanojen keskiarvo lasketaan näyttötutkintotodistuksesta.

Pisteasteikko on seuraava:

Asteikko 1–3	Asteikko 1–5	Asteikko 4–10	Koulumenestys- pisteet
≥ 2,67	≥ 4,50	≥ 9,00	55
≥ 2,50	≥ 4,25	≥ 8,75	50
≥ 2,33	≥ 4,00	≥ 8,50	46
≥ 2,17	≥ 3,75	≥ 8,25	42
≥ 2,00	≥ 3,50	≥ 8,00	38
≥ 1,88	≥ 3,25	≥ 7,75	34
≥ 1,75	≥ 3,00	≥ 7,50	30
≥ 1,63	≥ 2,75	≥ 7,25	27
≥ 1,50	≥ 2,50	≥ 7,00	23
≥ 1,38	≥ 2,25	≥ 6,75	19
≥ 1,25	≥ 2,00	≥ 6,50	14
≥ 1,13	≥ 1,75	≥ 6,25	11
≥ 1,00	≥ 1,50	≥ 6,00	7
	< 1,50	< 6,00	0

C. Valinta ylioppilastutkintotodistuksen ja ammatillisen perustutkinnon pohjalta

Hakijat pyrkivät ylioppilastutkintotodistuksen ja ammatillisen perustutkinnon perusteella. Ammatillisen perustutkinnon päättötodistuksen keskiarvo lasketaan painottamattomana keskiarvona arvosanoista, jotka on ilmaistu tutkintotodistuksessa numeroina tai jotka voidaan muuntaa sellaisiksi. Jos hakijan haussa käyttämään todistukseen on annettu arvosana numeroina muualla suoritetuista, hyväksi luetuista opinnoista, se otetaan mukaan keskiarvoa laskettaessa. Ylioppilastutkintotodistuksen arvosanat kerätään suoraan ylioppilastutkintolautakunnalta.

Yo-tutkintotodistus:

Arvosanat	L/E	M	C	B	A
Äidinkieli	10	9	7	3	1
Paras kieli, pitkä (lyhyt)	10(6)	9(4)	7 (2)	3(1)	1 (0)
Matematiikka tai paras reaaliaineiden kokeista (ennen v. 2006 kirjoittaneilla reaali)	10	9	7	3	1

Ammatillisen perustutkinnon päättötodistuksen keskiarvo:

asteikko 1-3	≥ 2,33	≥ 2,00	≥ 1,75	≥ 1,50	≥ 1,25
asteikko 1-5	≥ 4,00	≥ 3,50	≥ 3,00	≥ 2,50	≥ 2,00
asteikko 4 -10	≥ 8,50	≥ 8,00	≥ 7,50	≥ 7,00	≥ 6,50
Pisteet	25	20	15	10	5

ENSIMMÄINEN HAKUTOIVE

Hakija saa ensimmäiseen hakutoiveeseensa 5 pistettä.

VALINTAKOE

Valintakokeisiin kutsutaan kaikki hakukelpoiset hakijat. Valintakokeesta on saatava vähintään 5 pistettä. Valintakoetulos on voimassa kyseisen haun ajan.

Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla on viisi valintakoeryhmää. Ammattikorkeakoulut tekevät yhteistyötä, jossa samaan valintakoeryhmään kuuluvat koulutukset hyväksyvät sellaisenaan toisessa ammattikorkeakoulussa suoritettua valintakokeen. Valintakoeryhmät ovat:

1. Liiketalous
2. Finanssi- ja talousasiantuntija
3. Johdon assistenttityö ja kielet
4. Myyntityö
5. Turvallisuusala

1. *Liiketalouden* valtakunnalliset valintakokeet järjestetään kevään yhteishaussa **perjantaina 6.6.2014**

klo 12.00. Valtakunnallisessa liiketalouden valintakokeessa on kolme osaa: kirjoitelma tai haastattelu (10 p), ennakkoaineistoon pohjautuvat monivalintatehtävät (15 p) ja matemaattis-logista ajattelua mittaava osa (10 p). Kokeesta voi saada enintään 35 pistettä. Ennakkoaineisto julkaistaan jokaisen valtakunnallista koetta käyttävän ammattikorkeakoulun Internet-sivuilla. Aineisto ei saa olla mukana koetilanteessa. Kokeeseen on varattava aikaa järjestelyineen kolme tuntia, varsinainen koeaika on kaksi tuntia.

Liiketalouden koulutuksen valintaryhmään kuuluvat myös seuraavat koulutukset: Johdon assistenttityö ja kielet (Kymenlaakson amk), Kansainvälinen kauppa (Lahden ja Satakunnan amk:t), Liiketoiminnan logistiikka (Kymenlaakson ja Turun amk:t).

2. *Finanssi- ja talousasiantuntijan koulutus* tarjotaan HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulussa. Valintakokeet järjestetään kevään yhteishaussa **tiistaina 3.6.2014 klo 12.00.** Valintakokeessa on kolme osaa: ennakkoaineiston pohjalta tehtävä osa, kirjoitelma ja matemaattis-logista ajattelua mittaava osa.

3. *Johdon assistenttityön ja kielten koulutus*, joka tarjotaan HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulussa, muodostaa oman valintaryhmänsä. Valintakokeet järjestetään kevään yhteishaussa **tiistaina 27.5., keskiviikkona 28.5.2014 (kaksi päivää).** Johdon assistenttityön ja kielten valintakokeessa on soveltuvuutta mittaava osio ja kielitaitoa mittaava osio.

4. *Myyntityön koulutus* tarjotaan HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulussa ja Turun ammattikorkeakoulussa. Valintakoe järjestetään kevään yhteishaussa **tiistaina 3.6.2014 klo 10.00.** Valintakoe muodostuu ennakkoaineistoon perustuvasta kirjallisesta osasta, matemaattis-logista ajattelua mittaavasta osasta ja mahdollisesta ryhmähaastattelusta tai kirjoitelmasta. Matemaattis-logista ajattelua mittaava osa tulee suorittaa hyväksytysti eli siitä tulee saada vähintään 2 pistettä.

5. *Kirjasto- ja tietopalvelunalan koulutusta* tarjotaan Oulun, Turun ja Seinäjoen ammattikorkeakouluissa ja niissä noudatettavat valintaperusteet löytyvät kunkin ammattikorkeakoulun hakusivuilta.

6. *Tietojenkäsittelyn* valintakoe on torstaina 5.6.2014 klo 12.00 ja tarkemmat tiedot valintaperusteista ja valintakokeista löytyvät tämän Liiketalouden tekstin jälkeen.

7. Turvallisuusalan koulutus tarjotaan Laurea-ammattikorkeakoulussa ja valintakoe järjestetään kevään yhteishaussa **perjantaina 2.6.2014 klo 12**. Valintakokeeseen kutsutaan nelinkertainen määrä hakijoita verrattuna aloituspaikkoihin. Valintakokeesta voi saada enintään 35 pistettä.

TYÖKOKEMUS

Työkokemuksen perusteella hakija voi saada opiskelijavalinnassa enintään 5 pistettä siten, että kaksi kuukautta työkokemusta tuottaa yhden pisteen. Tässä otetaan huomioon hakuajan päättymiseen mennessä vähintään 16-vuotiaana hankittu työkokemus. Sen ei välttämättä tarvitse olla yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalta. Varusmies- ja siviilipalvelus luetaan työkokemukseksi.

Työkokemuksen ei tarvitse olla yhtäjaksoista eikä saman työnantajan palveluksessa hankittua. Työkokemukseksi ei lueta työharjoittelua eikä työssä oppimista, jos ne sisältyvät haussa käytettyyn tutkintoon. Pisteitä saadakseen hakija merkitsee työkokemuksen määrän täysinä kuukausina hakemukseen. Tätä varten osa-aikatyö tulee muuntaa kokoaikatyötä vastaavaksi siten, että 150 tuntia tai 20 täysimittaista työpäivää (vähintään 7 tuntia päivää kohti) vastaa yhtä kuukautta. Työkokemuksen määrä on pystyttävä osoittamaan työtodistuksin, jotka tarkastetaan valituksi tulleilta.

TIETOJENKÄSITTELYN VALINTAPERUSTEET KEVÄT 2014

Opiskelijavalinta

Valtakunnalliseen valintakokeeseen kutsutaan kaikki hakukelpoiset hakijat. Lopulliseen valintaan vaikuttaa koulumenestys, ensimmäinen hakutoive ja valintakoe.

Valintapisteid enimmäismäärä on seuraava:

Koulumenestys	55 pistettä
Ensimmäinen hakutoive	5 pistettä
Valintakoe	40 pistettä
Yhteensä	100 pistettä

Valinta on ehdollinen, kunnes ammattikorkeakoulu on tarkistanut koulutodistukset. Ammattikorkeakoulu voi purkaa valinnan, jos todistuksia ei toimiteta ammattikorkeakoulun ilmoittamassa määräajassa tai jos hakija on antanut arvosanoistaan virheellisiä tietoja.

Koulumenestys

Koulumenestyksestä annetaan pisteitä seuraavasti:

- A. ylioppilastutkintotodistuksen ja lukion päättötodistuksen perusteella tai
  - B. ammatillisen tutkinnon todistuksen perusteella tai
  - C. ylioppilastutkintotodistuksen ja ammatillisen perustutkinnon päättötodistuksen perusteella
- Jos hakijalla on hakukelpoisuus moneen näistä valintaryhmistä (A, B ja C), hän voi valita parhaan pistemäärän tuottavan vaihtoehdon. Arvosanat merkitään hakemukseen vain siitä todistuksesta, jolla pyritään.

A. Ylioppilas- ja lukiopohjainen valinta

Hakijat pyrkivät lukion päättötodistuksen ja ylioppilastutkintotodistuksen perusteella. Lukion päättötodistuksen keskiarvo lasketaan painottamattomana keskiarvona kaikista todistukseen numeroina merkityistä arvosanoista. Abiturientit pyrkivät viimeisellä lukiotodistuksellaan. Ylioppilastutkintotodistuksen arvosanat kerätään suoraan ylioppilastutkintolautakunnalta.

Ylioppilastutkintotodistus:

Arvosanat	L/E	M	C	B	A
Äidinkieli	10	9	7	4	2
Paras kieli, pitkä (lyhyt)	10(7)	9(5)	7 (3)	4 (1)	2 (0)
Matematiikka, pitkä (lyhyt)	15(10)	13(9)	11(7)	8 (4)	4 (2)

Lukion päättötodistuksen keskiarvo:

keskiarvo	≥8,00	≥7,50	≥7,00	≥6,50	≥6,00
Pisteet	20	18	16	12	4

B. Valinta ammatillisen tutkinnon pohjalta

Ammatillisen tutkinnon suorittaneet hakevat päättötodistuksensa perusteella. Keväällä 2014 valmistuvat hakevat viimeisellä todistuksellaan, ja heidän lopulliset arvosanansa kerätään suoraan oppilaitoksilta.

Jos hakijalla on useita ammatillisia tutkintoja, hän voi valita, minkä todistuksen perusteella koulumenestys pisteitetaan. Päättötodistuksen keskiarvo lasketaan painottamattomana keskiarvona arvosanoista, jotka on ilmaistu tutkintotodistuksessa numeroina tai jotka voidaan muuntaa sellaisiksi. Jos hakijan haussa käyttämään todistukseen on annettu arvosana numeroina muualla suoritetuista, hyväksi luetuista opinnoista, se otetaan mukaan keskiarvoa laskettaessa.

Jos ammatillinen perustutkinto muodostuu päättö- ja näyttötodistuksesta, keskiarvo lasketaan vain päättötodistuksesta. Näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden arvosanojen keskiarvo lasketaan näyttötutkintotodistuksesta.

Pisteasteikko on seuraava:

Asteikko 1–3	Asteikko 1–5	Asteikko 4–10	Koulumenestys- pisteet
≥ 2,67	≥ 4,50	≥ 9,00	55
≥ 2,50	≥ 4,25	≥ 8,75	50
≥ 2,33	≥ 4,00	≥ 8,50	46
≥ 2,17	≥ 3,75	≥ 8,25	42
≥ 2,00	≥ 3,50	≥ 8,00	38
≥ 1,88	≥ 3,25	≥ 7,75	34
≥ 1,75	≥ 3,00	≥ 7,50	30
≥ 1,63	≥ 2,75	≥ 7,25	27
≥ 1,50	≥ 2,50	≥ 7,00	23
≥ 1,38	≥ 2,25	≥ 6,75	19
≥ 1,25	≥ 2,00	≥ 6,50	14
≥ 1,13	≥ 1,75	≥ 6,25	11
≥ 1,00	≥ 1,50	≥ 6,00	7
	< 1,50	< 6,00	0

C. Valinta ylioppilastutkintotodistuksen ja ammatillisen perustutkinnon pohjalta

Hakijat pyrkivät ylioppilastutkintotodistuksen ja ammatillisen perustutkinnon perusteella. Ammatillisen perustutkinnon päättötodistuksen keskiarvo lasketaan painottamattomana keskiarvona arvosanoista, jotka on ilmaistu tutkintotodistuksessa numeroina tai jotka voidaan muuntaa sellaisiksi. Jos hakijan haussa käyttämään todistukseen on annettu arvosana numeroina muualla suoritetuista, hyväksi luetuista opinnoista, se otetaan mukaan keskiarvoa laskettaessa. Ylioppilastutkintotodistuksen arvosanat kerätään suoraan ylioppilastutkintolautakunnalta.

Ylioppilastutkintotodistus:

Arvosanat	L/E	M	C	B	A
Äidinkieli	10	9	7	4	2
Paras kieli, pitkä (lyhyt)	10 (7)	9 (5)	7 (3)	4 (1)	2 (0)
Matematiikka, pitkä (lyhyt)	15 (10)	13 (9)	11 (7)	8 (4)	4 (2)

Ammatillisen perustutkinnon päättötodistuksen keskiarvo:

asteikko 1-3	≥2,33	≥2,00	≥ 1,75	≥1,50	≥ 1,25
asteikko 1-5	≥4,00	≥3,50	≥ 3,00	≥ 2,50	≥ 2,00
asteikko 4 -10	≥8,50	≥8,00	≥ 7,50	≥7,00	≥ 6,50
Pisteet	20	18	16	12	4

Ensimmäinen hakutoive

Hakija saa ensimmäiseen hakutoiveeseensa 5 pistettä.

Valintakoe

Liiketalouden alan tietojenkäsittelyn koulutuksen valtakunnallinen valintakoe pidetään **torstaina 5.6.2014 klo 12–14**.

Valintakokeeseen kutustaan kaikki hakukelpoiset hakijat. Valintakoetulos on voimassa vain kyseisen haun ajan. Valintakokeesta voi saada korkeintaan 40 p. Valintakokeessa mitataan kaikille yhteisellä kirjallisella osuudella loogisen ajattelun ja ongelmanratkaisun taitoa (max 15 p) sekä uuden tiedon omaksumista (max 10 p). Kaikki materiaali jaetaan kokeessa.

Kirjallisen osion lisäksi valintakokeessa mitataan soveltuvuutta, motivaatiota ja suuntautumista alalle (max 15p), tämän osion jokainen valintakokeen järjestävä korkeakoulu toteuttaa parhaaksi katsomallaan tavalla esim. esseenä, haastatteluna tai näiden yhdistelmänä tai muuksi katsomallaan tavalla.

Motivaatiota ja suuntautumista mittaavasta osiosta on hakijan saatava vähintään 6 pistettä. Tullakseen valituksi hakijan on saatava koko valintakokeesta vähintään 15 pistettä. Korkeakoulut julkaisevat omilla hakusivuillaan tarkemmat tiedot motivaatiota ja suuntautumista mittaavan osion muodosta viimeistään hakuaikana.